

Recerca d'informació

L'augment de documentació dificulta la tasca d'arxivar-la i recuperar-la. La informàtica ajuda a alleugerir el problema. La Universitat Autònoma de Barcelona, a Bellaterra, va acollir un congrés internacional sobre aquest tema.

La Universitat Autònoma de Barcelona ha acollit el congrés RIAO 91 -Recerca d'Informació Assistida per Ordinador-, dedicat a la informàtica documental. Aquest congrés se celebra cada tres anys per iniciativa del CID -Centre d'Alts Estudis d'Informàtica Documental de París. L'anterior edició va tenir lloc a Massachusetts.

En els darrers anys s'ha produït un augment notable del volum d'informació. Des de la invenció de la impremta, els avanços tècnics han fet augmentar l'intercanvi d'informació. Però en aquests moments i en l'àmbit científic es calcula que des de la segona guerra mundial s'ha produït un total de textos igual al que s'havia elaborat fins al 1945. Cada any apareixen milers de publicacions, cosa que, a més de deixar obsolets bon nombre de treballs al cap de tres o quatre anys, dificulta enormement la tasca de buscar la informació concreta en un moment donat.

La informàtica documental proporciona sistemes per ordinador que ajuden a arxivar la informació i a recuperar-la en el moment que es desitgi. Això és de gran ajuda, no sols en el camp científic, sinó també per a professionals de qualsevol àmbit, per a empreses i institucions. Així, un metge pot necessitar informació sobre una determinada malaltia o un advocat pot buscar la legislació actual sobre un tema concret.

El problema principal és la recerca d'aquesta informació. Hi ha sistemes que recuperen els documents desitjats a par-

tir de certes paraules clau, triades en el moment d'arxivar-los. Així, si necessitem articles sobre els projectes de viatge a Mart podem buscar paraules com *Mart*, *Fobos* o d'altres més generals, com *NASA* o *astronàutica*. En cada cas obtindrem la referència dels articles que contenen aquests termes. Un altre dels aspectes considerats és que cada vegada hi ha un volum més gran d'informació que no està en lletra impresa. La recerca d'informació per ordinador ha de tenir en compte els multimèdia -textos, imatges i so. D'altra banda, també es pensa en la diversitat lingüística. Tot i que l'anglès té un lloc privilegiat

en el món tecnològic, s'intenten crear sistemes en diferents llengües, encara que la informació que es busqui estigui en un idioma determinat.

Finalment, cal considerar que la persona que busca la informació no té, necessàriament, coneixements d'informàtica. Per això es busquen sistemes que puguin ser utilitzats mitjançant ordres senzilles.

Tot això requereix el treball d'especialistes en diversos camps. Així, documentalistes, lingüistes, informàtics, estadístics, experts en tractament d'imatges i altres experts s'han trobat a Barcelona, per treballar conjuntament.

Es calcula que només a l'estat francès la informàtica documental pot moure 2 bilions de pessetes en negocis i convertir-se en una vertadera revolució en el món de l'empresa. A l'estat francès, només un 4% de la informació total en arxius està informatitzada. Hi ha un projecte molt important, per a informatitzar la Biblioteca de França.

En una primera etapa es posaran 10.000 volums accessibles per via informàtica. A finals de segle, han d'estar en bases de dades informatitzades 40 milions de volums.

El volum d'informació, segons es diu, es dobla cada cinc anys, la potència del parc informàtic instal·lat ho fa cada dos anys i el preu només es dobla cada 7,5 anys. Això provoca una vertadera revolució contínua en els sistemes informàtics. El 40% del *software* total del futur serà d'informàtica documental, segons André Lichnerowicz, director científic del CID. Això requereix que les empreses europees guanyin posicions respecte a americans i japonesos. La celebració del congrés RIAO 91 a Bellaterra ha permès incidir en aquest aspecte.

El CID va ser creat el 1978 i realitza investigació, assessorament i cursos de formació. La celebració del RIAO a Bellaterra pot ajudar als especialistes dels Països Catalans, com ara els experts en intel·ligència artificial, un camp que pot donar una empena important a la informàtica documental.

Xavier Duran